

Grund for Valgprogrammerne ved de nye Valg, og at det bliver dem, hvorom Kampen dreier ſig paa Valgtribunerne, men paa den anden Side er jeg meget bange for at ſtille et dog mere underordnet Spørgsmaal ſaaledes frem, at det opsluger de almindeligere, og det er min Frygt, at man vilde ſaae Valgene til at gaae i en noget ſkæv Retning, hvis dette Spørgsmaal blev opſtillet ſom det første, under hvilket alle andre Spørgsmaal ſkulde ſtaaе ſom underordnede. Vi vilde derved efter min Overbeviſning ikke ſaae gode Valg, og derfor vedfjender jeg mig den Mening, at det ikke vilde være onſkeligt, om dette Spørgsmaal ſkulde blive ſtillet i Spidsen paa Størstedelen af eller paa alle Valgtribuner for at afgive en Raaleſtøt for, hvilke Mænd der var folkelige og friſindede, og hvilke ikke. Naaget min Anſkuelse om denne Sag efter min beſte Overbeviſning vilde finde Anerkjendelse og vinde Seir paa de fleſte Valgtribuner, naar dette Spørgsmaal ſtilledes ſom det første og vigtigſte, er jeg dog bange for, at man derved vilde ſtaaе Henſynet til vigtigere Spørgsmaal, ſom bør og ville komme frem ved Valgene, idet diſſe maafkee vilde blive ſkudte tilſide for dette Spørgsmaal, naar det henſtaaer uafgjort.

Justitsministeren: Efter de Bemærkninger, der idag ere faldne fra den ærede Ordfører og navnlig under hans ſidſte Foredrag, har jeg ikke Meget at tilføie. Jeg nærer ganſke viſt det Haab, at det høie Things Majoritet vil godkjende, hvad Fleertallet af dets Udsendinge i Fællesudvalget har foreſlaaet, og jeg maa ſelvfølgeſtig paa det Allerindſtændigſte anbefale Vedtagelſen af det Forſlag, der foreligger fra Fællesudvalgets Majoritet. Jeg anerkjender i fuld Maade, at Medlemmerne fra dette Thing i Fællesudvalget efter den Maade, hvorpaa Thingets Majoritet hidtil har ſtillet ſig, have viſt en ſærdeles Imødefkommen paa dette Sagens ſidſte Stadium, men dette er ganſke viſt ikke kommet mig uventet efter de Antydninger, der allerede tidligere ere faldne i ſaa Henſeende. Der er ikke nu nogen Anledning for mig til i større Omfang at optage Forhandlingerne om Sagens Realitet, da den

ſaa tidt er forhandlet her, men jeg ſkal ganſke kort angive de Grunde, hvorfor Regjeringen maa lægge ſærdeles Bægt paa, at den nu bringes tilende paa den Maade, der er foreſlaaet af Fællesudvalgets Majoritet. Den ene Grund er Henſynet til, at Hærloven kan gjenneføres fuldſtændig og i alle ſine Details, medens det tidnok her er fremhævet og udviklet, at dette ikke lod ſig gjøre, ſaa længe Børnepligtsloven ikke var omarbejdet i Overeensſtemmelse med den. En anden Hovedgrund er denne Sags Hiſtorie. Efter Regjeringens Forſending er det yderſt uheldigt, at ſaadanne Sager vedblivende ſlæbes igjennem Rigsdagen fra den ene Sæſſion til den anden. Det er en Selvfølge, at Regjeringen, der ſom denne Lov ikke gjenneføres i denne Samling, igjen maa fremkomme med den i næſte, men den Omſtændighed, at en Lov forſt kan udkomme efter at være forhandlet 20, 30, ja 40 Gange i begge Thing, kan kun virke ſkadelig paa Forholdet imellem det lovgivende Magts forſkjellige Beſtanddele og paa den Anſeelse, ſom den lovgivende Magt bør nyde hos Nationen. Jeg troer, at Alle her ville være enige med mig i, at Sagerne ikke vinde ved en ſaadan yderligere Behandling, og at Stemningen mellem de forſkjellige Beſtanddele af den lovgivende Magt derved let faaer en fejl Retning. — Det er ſagt her, og navnlig udførligere og ſtærkere gjentaget af det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær), at det Princip, ſom Folkethinget hidtil har forfægtet, ikke kommer til fuld Gyltighed ved det Forſlag, der nu foreligger fra Fællesudvalgets Fleertal; men den ærede Ordfører har allerede i ſaa Henſeende i det Beſentlige anført, hvad jeg kunde have at bemærke. Det Princip, at Præſterne ſkulle opfylde deres Børnepligt lige med alle Statens andre Borgere, kan ganſke viſt opfattes paa to Maader, ſom jeg vil kalde den theoretiske og den praktiſke Maade. Efter den theoretiske Maade maa man fordrer, at der efter Loven er Mulighed for, at en Præſt kan komme til at gjøre Tjeneste, og den ærede Ordfører har allerede udviklet, at dette er Tilfældet efter nærværende Lovforſlag, men, naar man tager Sagen praktiſt, maa man gaae ud paa at